
Jakou roli hrají církve a náboženství v naší sekularizované společnosti?

27. 6. 2011; autor: Petr Štica; rubrika: i-Forum informuje

Na Katolické teologické fakultě UK proběhla 24. a 25. června konference na téma Situace diaspor a procesy sekularizace v Čechách a Německu (Diasporasituationen und Säkularisierungsprozesse in Tschechien und Deutschland). Společně ji pořádaly Centrum pro studium migrace a Katedra teologické etiky a spirituální teologie KTF UK a Teologické badatelské kolegium (Theologisches Forschungskolleg) na Erfurtské univerzitě.

Cílem konference bylo rozvíjet výměnu zkušeností teologů v obou regionech, které v Evropě nemají obdoby, pokud jde o dynamiku sekularizace ve smyslu odmítání církevního náboženství. Výměna idejí a zkušeností z pohledu různých teologických subdisciplín obohacuje teologickou práci a činnost teologů z obou fakult vědecky a pedagogicky činných ve specifickém náboženském kontextu.

Referenti se v rámci konference zabývali např. otázkou, jakou roli hrají církve a náboženství v sekularizované společnosti, jak se tato skutečnost projevuje v rámci bohoslužby či v zacházení se sakrálním prostorem anebo jaký vliv má tato zvláštní interakce na křesťansko-etický a celospolečenský diskurs a dialog či na zapojení laiků. Stranou nezůstaly ani dějinné aspekty této problematiky.

Teologické badatelské kolegium, které vzniklo na Erfurtské univerzitě v roce 2009, představuje v rámci tématu vynikajícího partnera pro dialog. Kolegium složené z profesorů a doktorandů se zabývá otázkami víry (náboženstvím jednotlivce) a církevními společenstvími, která se nacházejí v situaci novodobé diaspor. Zastřešuje přitom badatelské projekty, jež téma zpracovávají z různých teologické, oborové a konfesijní perspektivy.

V tomto kontextu se témata spjatá s teologickým bádáním a církví živě diskutují. Odbornou diskusi stimuluje nejen pravidelné setkávání nad projekty a publikacemi členů kolegia, nýbrž rovněž semestrální badatelské pobyty hostujících profesorů, případně speciální přednášky a semináře pořádané odborníky z celého světa.

Rovněž české církve mají mnoho zkušeností se situací diaspor, která jak v dějinách, tak v současnosti klade teologům a křesťanům specifické a jedinečné otázky či výzvy k promýšlení.

Konference na půdě KTF UK se zvláště zaměřila na mladé a začínající vědce a doktorandy. V jejím rámci však vedle příspěvku mladých teologů z Prahy a Erfurtu promluvili rovněž renomovaní referenti, jako jsou např. prof. Benedikt Kranemann, prof. Christof Mandry (Erfurt) či prof. Holger Zaborowski (Washington).

Aby interakce mezi referenty a účastníky konference byla co nejdynamičtější, pořadatelé konference se rozhodli, že referenti přednesou příspěvky k podobným tématům, která se budou v navazující diskuzi dále rozvíjet. Zvláštní prostor byl vyhrazen rovněž debatě s pražským sveticím biskupem Václavem Malým.

Konference k tématu, které je nejen v uvedených dvou zemích vysoce aktuální, by se měla stát východiskem a impulzem pro navazující projekty i konference a pro rozvoj odborného dialogu mezi teology, kteří se otázkami církve, náboženství a teologie v situaci diaspor, respektive v sekularizované společnosti zabývají.